

Sosiaali- ja terveysministeriölle Olympiakomitean lausunto tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

VIITE: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta (VN/12741/2022)

Suomen Olympiakomitea lausuu otsikkoasiassa:

TARTUNTATAUTILAIN MÄÄRÄAIKAISTEN PYKÄLIEN JATKAMINEN

Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi eräiden tartuntatautilain väliaikaisten säännösten voimassaoloa. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2022 ja niiden on tarkoitus olla voimassa 31.12.2022 asti.

Esityksen mukaan kunnat ja aluehallintovirastot voisivat jatkossakin rajoittaa asiakas- ja osallistujamääriä tietyissä korkean riskin toiminnoissa, jos epidemiatilanne sitä vaatisi. Lisäksi kunnat ja aluehallintovirasto voisivat myös jatkossa sulkea tiloja toiminnoissa, joissa voi syntyä merkittävän laajoja tartuntaketjuja.

- **Olympiakomitea katsoo, että rajoituksilla ja jo ne mahdollistavan lainsäädännön voimassaololla olisi huomattavia haittavaikutuksia liikunnan ja urheilun toimialalle. Tartuntatautilain määräaikaisten säännösten voimassaolon jatkamisen tarvetta on syytä arvioida vakavasti, koska rajoituksilla on mittavat vaikutukset suomalaisten hyvinvointiin ja taloudelliseen toimintaan.**

Kokonaisuudistuksen tarve on ilmeinen ja sen myötä lainsäädännöstä voitaisiin korjata erityisesti tapahtumalaan kohdistuvien rajoitustoimien epäkohtia. Koska pysyvän lainsäädännön valmistelu vie aikaa, valmistelutyö tulisi aloittaa mahdollisimman nopeasti ja siinä tulisi kuulla laajasti keskeisiä toimialoja.

- **Olympiakomitea esittää, että tartuntatautilain kokonaisuudistus tulisi toteuttaa mahdollisimman pian.**

Ehdotuksessa ei esitetä muutoksia 58 pykälään. Kyseisen pykälän haasteena on ollut, että sen perusteella alueelliset ja paikalliset viranomaiset ovat tehneet sisällöltään hyvin vaihtelevia rajoituspäätöksiä ja perustaneet ne hyvin erilaiseen harkintaan. Pykälä ei edelleenkaan tunnista rajoituksista tapahtuma-alan elinkeinonharjoittajille aiheutuvia haittavaikutuksia. Mikäli rajoituksista aiheutuu taloudellisia menetyksiä, valtion tulisi kompensoida ne tapahtumajärjestäjille.

- **Olympiakomitea yhtyy edellä mainittujen huomioiden osalta Tapahtumateollisuuden lausuntoon.**

TILOJEN VÄLIAIKAINEN SULKEMINEN (58 e §)

Esityksessä ehdotetaan, että kunta tai aluehallintovirasto voisi myös jatkossa sulkea asiakkaiden tai osallistujien käyttöön tarkoitettujen elinkeino- tai muun toiminnan tilat määräajaksi. Pykälä vastaisi suurelta osin nykyisen osin 58 g pykälän sanamuotoja.

Ehdotetun 58 e pykälän neljännen momentin ensimmäisen kohdan mukaan sulkupäätös voitaisiin kohdistaa jatkossakin seuraaviin tiloihin: ”joukkueurheiluun, ryhmäliikuntaan, kontaktilajien harrastamiseen ja muuhun vastaavaan urheiluun tai liikuntaan käytettävät sisätilat ja muut vastaavat sisäliikuntatilat”.

- **Olympiakomitea vastustaa kyseisen kohdan voimassaolon jatkamista.** Rajoitustoimia ei tulisi kohdistaa enää lainkaan liikuntaan ja urheiluun. Säännöksen soveltamisalaa on supistettu, joten samassa yhteydessä **soveltamisalasta tulisi poistaa kaikki liikuntaan ja urheiluun käytettävät tilat.**

- Tämänhetkiseen tartuntatautilakiin verrattuna kyseisessä momentissa ei enää mainita kuntosaleja tai uimahalleja. **Olympiakomitea kannattaa muutosta ja toivoo, että mahdollisten alueellisten tulkintaerimielisyyksien välttämiseksi myös esityksen perusteluissa mainittaisiin selvästi, että kuntosalit ja uimahallit ovat ehdotetun lainsäädännön ulkopuolella.**

Liikunta- ja urheilutilojen sulkeminen on raskas rajoitustoimi, jolla on huomattavat vaikutukset suomalaisten hyvinvointiin ja terveyteen sekä urheiluun elinkeinona. Etenkin lasten ja nuorten harrastusrajoituksilla on arvioitu olevan mittavat haitat. Siksi suomalaisessa yhteiskunnassa on laajasti hyväksytty tavoite siitä, ettei rajoituksia tulisi kohdistaa enää lapsiin ja nuoriin. Mikäli mahdollisuus liikuntatilojen sulkemiselle jätetään lakiin, rajoitukset voivat edelleen kohdistua lasten ja nuorten harrastamiseen, mikä vaarantaisi lasten ja nuorten hyvinvointia kestävämmällä tavalla.

Rajoituksista on ollut tarkoitus luopua, kun rokotekattavuuden tavoite saavutetaan. Rajoituksiin liittyvää lainsäädäntöä on kuitenkin jatkettu ensin kesään 2022 asti ja nyt esitetty jatkettavaksi loppuvuoteen 2022 asti, vaikka valtakunnallinen rokotuskattavuus on saavutettu. Siksi olisi perusteltua, että vähintään raskaimpien rajoitustoimien mahdollisuudesta luovuttaisiin.

Pykälää ei jatkossakaan sovellettaisi ammattiurheilemiseen. **Olympiakomitea pitää tärkeänä, että ammattiurheilu on rajattu pykälän soveltamisalan ulkopuolelle.**

ESITYKSEN VAIKUTUKSET

Olympiakomitea katsoo, että esityksessä vaikutukset terveyteen ja hyvinvointiin on arvioitu hyvin suppeasti. Esityksen vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida, että koronarajoituksilla on huomattava negatiivinen vaikutus suomalaisten fyysiselle ja henkiselle hyvinvoinnille. Vähentyneet mahdollisuudet harrastaa liikuntaa heikentävät hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Suomalaiset liikkuvat jo ennen pandemiaa terveyden ja hyvinvoinnin kannalta liian vähän.

Tutkimusten mukaan koronapandemian aikana osan väestöstä liikkuminen on vähentynyt entisestään. Monet lapset ja nuoret ovat pudonneet liikuntaharrastusten parista. Etenkin erityistä tukea tarvitsevien liikkuminen on vähentynyt merkittävästi. Ikäihmisistä korona-aikana lähes puolet naisista ja joka neljäs mies vähensi liikkumista. Liian vähäisellä liikunnalla on myös pitkäaikaisia vaikutuksia julkiseen talouteen.

Lisäksi koronarajoitukset ovat aiheuttaneet urheilun toimialalle huomattavia taloudellisia menetyksiä. Tapahtumarajoitukset ovat vähentäneet seurojen tuloja, jonka lisäksi urheilujärjestöt ovat kärsineet harrastajien määrän ja lisenssien hankinnan vähentymisestä. Lisäksi monet liikunta-alan yritykset ovat kärsineet asiakasmäärien supistumisesta rajoitusten myötä. Näin ollen kaiken kaikkiaan koronarajoitusten vaikutukset liikuntaan ja urheiluun ovat olleet mittavat.

Helsingissä 2.5.2022

Mikko Salonen
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea